

Raadsvergadering d.d. 22 mei 2025

Aan de raad,

Onderwerp

Zienswijze ontwerpbegroting Senzer 2026 en meerjarenraming 2027-2029

Portefeuillehouder

J.H.C.M. Briels

Beslispunten

1. De zienswijze op de ontwerpbegroting van 2026 en meerjarenraming 2027-2029 van de Gemeenschappelijke Regeling Senzer vaststellen.
2. Het Dagelijks bestuur van Senzer middels bijgevoegde brief in kennis stellen van de zienswijze.
3. Nadat de begroting 2026 van de Gemeenschappelijke Regeling Senzer is vastgesteld door het Algemeen bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Senzer, de bijdrage van de gemeente Laarbeek voor 2026 verwerken in de begroting van de gemeente Laarbeek voor 2026.

Samenvatting

Gemeenschappelijke Regeling (GR) Senzer voert op basis van delegatie de Participatiewet uit voor onze gemeenten en de zes andere gemeenten uit de arbeidsmarktregio. Jaarlijks kunnen de raden hun zienswijze op de ontwerpbegroting van Senzer kenbaar maken op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen. De gemeenteraden hebben Senzer eerder opgeroepen om rekening te houden met de financiële druk die gemeenten ervaren vanwege de ravijnjaren. In haar ontwerpbegroting heeft Senzer stappen gezet om hieraan tegemoet te komen waaronder het verhogen van het risicoprofiel van de begroting. In de zienswijze wordt aandacht gevraagd voor de blijvende financiële uitdagingen binnen het sociaal domein. Senzer wordt aangemoedigd om samen met gemeenten nader invulling te geven aan ingezette vervolgstappen. Ook wordt Senzer verzocht de prettige samenwerking in het kader van Participatiewet in Balans voort te zetten.

Aanleiding

GR Senzer (hierna: Senzer) voert voor de gemeente Laarbeek en de andere zes gemeenten in de arbeidsmarktregio taken vanuit de Participatiewet uit op basis van delegatie. Op 11 maart 2025 heeft het Dagelijks bestuur van Senzer de ontwerpbegroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029 aangeboden bij deelnemende gemeenteraden voor een zienswijze. Op grond van artikel 35 lid 1 van de Wet gemeenschappelijke regeling (Wgr) en artikel 31 lid 3 van de gemeenschappelijke regeling Senzer heeft de gemeenteraad de mogelijkheid om zienswijzen op de ontwerpbegroting van Senzer kenbaar te maken. De termijn om de zienswijze kenbaar te maken aan het Dagelijks bestuur van Senzer is 12 weken.

De zienswijzebrief geeft de raad de mogelijkheid om aandachtspunten en beleidsaccenten die van belang zijn voor de Laarbeekse inwoners mee te geven aan het Algemeen bestuur van Senzer alvorens de begroting wordt vastgesteld. Na ontvangst van de zienswijzebrieven, neemt het Algemeen bestuur van de GR Senzer een besluit tot vaststelling van de definitieve begroting 2026.

Beoogd effect en/of resultaat

De gemeenteraad wordt in staat gesteld om aandachtspunten mee te geven aan het Algemeen Bestuur van Senzer alvorens de begroting definitief wordt vastgesteld.

Argumenten

1. In bijgevoegde concept-zienswijze wordt opnieuw aandacht gevraagd voor de financiële positie van gemeenten.

Uw raad heeft Senzer in de vorige zienswijzebrief d.d. 23 mei 2024 opgeroepen om rekening te houden met de financiële druk die gemeenten ervaren vanwege de 'ravijnjaren' en kritisch te kijken naar haar begroting. Senzer heeft eerste stappen gezet om hieraan tegemoet te komen. In de voorliggende begroting is het risicoprofiel verhoogd waardoor de algemene bijdrage van gemeenten stabiliseert. In de zienswijze wordt hier waardering voor uitgesproken en wordt daarnaast aandacht gevraagd voor de blijvende financiële uitdagingen. Senzer heeft aangekondigd haar bedrijfsvoering verder te optimaliseren en een extern onderzoek uit te voeren waar gemeenten bij worden betrokken. Senzer wordt aangemoedigd om hier samen met gemeenten nader uitwerking aan te geven.

2. Financiële uitdagingen bij gemeente hebben directe gevolgen voor de gemeenschappelijke regelingen

Wij roepen alle Gemeenschappelijke Regelingen op om geen indexering toe te passen voor in ieder geval 2026 en 2027.

Gemeenten staan in 2026 (ravijnjaar) en daarna voor een grote financieel uitdagende periode. Gevolg hiervan zijn de begrenzingen van de financiële middelen van de gemeenten. Onze gemeente moet moeilijke keuzes maken en prioriteiten stellen. Het kan niet anders dan dat de gemeenschappelijke regelingen hier ook in bijdragen en hun verantwoordelijkheid nemen.

We begrijpen de uitdagingen waar Senzer voor staat en dat het zeer lastig is om te bezuinigen. Desondanks doen wij deze oproep. Mede gezien de oproep van de VNG en het principe van trap op trap af, kunnen gemeenten niet alleen de zware bezuinigingen dragen. Hierdoor moet er ook gekeken worden naar het verlengd lokaal bestuur en moeten bezuinigingen ook plaats vinden bij Gemeenschappelijke Regelingen. Daarom wordt nu door de gemeente Laarbeek voorgesteld om geen indexering toe te passen voor de jaren 2026 en 2027 zodat de gemeentelijke bijdragen niet verhogen.

Wij vragen om de komende jaren de indexeringsmethodiek gezamenlijk te onderzoeken en aan te passen met ingang van 2028.

We zien ook ruimte bij de gehanteerde indexeringsmethodiek. Wij verwachten van de Gemeenschappelijke Regelingen dat ze in het kader van scherper begroten ook daarbij passende indexpercentages hanteren. Daarom is ons verzoek om de komende jaren de indexeringsmethodiek gezamenlijk (gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen) te onderzoeken en aan te passen met ingang van 2028.

3. De bijgevoegde concept-zienswijze is gezamenlijk met de regiogemeenten tot stand gekomen.

De zeven gemeenten hebben gezamenlijk bijgedragen aan de inhoud van bijgevoegde zienswijze. De zienswijze die in de verschillende gemeenteraden wordt ingebracht is op hoofdlijnen gelijk.

Kanttelingen o.a. financiële, juridische, communicatieve en veiligheidsaspecten

1. Senzer heeft het risicoprofiel van de begroting verhoogd.

In de bijdrage aan het algemeen deel voor gemeenten voor 2026 is geen loon- en prijsindex doorbelast. Senzer vangt dit op door de rentebaten te verhogen en het saldo BUIG-inkomsten versus -uitgaven te verhogen. De gebundelde BUIG-uitkering betreft de middelen die gemeenten ontvangen voor het betalen van uitkeringen en loonkostensubsidie. De bekostigingssystematiek wordt lopende het begrotingsjaar bijgesteld en aan het einde van het jaar definitief vastgesteld en is bij het opstellen van de begroting nog onzeker. Het saldo op het BUIG-budget was de afgelopen jaren positief en er zijn vooralsnog geen signalen dat dit zal veranderen. Daarom achten wij dit risico acceptabel.

2. Er is nog geen zicht op de kosten voor huisvesting op de lange termijn.

In december 2024 heeft het Algemeen bestuur van Senzer de reserve voor het programma huisvesting aangevuld tot het niveau waarop de maatregelen rondom de huisvesting op de korte termijn uitgevoerd kunnen worden. Deze maatregelen worden in 2025 afgerond. Gelijktijdig werkt Senzer aan het huisvestingsvraagstuk voor de langere termijn. In 2024 is de visie op de gewenste toekomstige huisvesting vastgesteld. Daaruit komt naar voren dat de huidige situatie op de lange termijn niet kan worden gecontinueerd. Senzer werkt nu aan een Strategisch Huisvestingsplan waarin concreet inzicht moet worden geboden in de haalbaarheid van de strategische visie en de financiering. Dit is als p.m. post opgenomen in de begroting.

3. In de begroting is nog geen rekening gehouden met het impulsbudget sociale infrastructuur.

Het Rijk heeft aangekondigd voor 10 jaar additionele middelen beschikbaar te stellen voor de ontwikkeling van de infrastructuur van sociaal ontwikkelbedrijven in de vorm van een impulsbudget. Hiertoe dient een plan te worden opgesteld. Deze middelen worden na toekenning op basis van het plan toegevoegd.

Financiën

Wanneer het Algemeen Bestuur van Senzer een besluit neemt over de begroting dan zijn alle deelnemende gemeenten via delegatie en de bijdrageverordening aan de financiële vertaling gebonden.

Begroting 2026

De gemeentelijke bijdrage voor Laarbeek voor 2026 is € 9.015.367, zie ook de tabel hieronder. De begroting is taakstellend, alleen wijzigingen ten gevolge van niet-beïnvloedbare factoren kunnen leiden tot een bijstelling zoals wet- en regelgeving en tussentijdse bijstellingen bij circulaire.

Het totaal aantal uitkeringsdossiers dat eind 2026 onderhanden is, wordt ingeschat op 4.309.

Bijdrage Senzer gemeente Laarbeek	<i>Begroting Senzer 2026</i>	<i>Begroting Senzer 2027</i>	<i>Begroting Senzer 2028</i>	<i>Begroting Senzer 2029</i>
Bijdrage BUIG budget	€ 4.765.421	€ 4.765.421	€ 4.765.421	€ 4.765.421
Terugbetaling intertemporele middelen	€ -17.817	€ 0	€ 0	€ 0
Bijdrage Wsw	€ 2.273.520	€ 2.093.001	€ 2.045.331	€ 1.899.845
Bijdrage Beschut	€ 112.867	€ 120.775	€ 128.594	€ 136.503
Rijksbijdrage sociale infrastructuur	€ 21.503	€ 23.139	€ 24.775	€ 26.415
Bijdrage Algemeen deel	€ 1.859.874	€ 1.932.220	€ 1.996.218	€ 2.068.919
Totaal bijdrage	€ 9.015.367	€ 8.934.556	€ 8.960.338	€ 8.897.103

Bijdrage Senzer gemeente Laarbeek	<i>Senzer begroting 2025-I</i>	<i>Voorliggende begroting Senzer 2026</i>	<i>Verschil</i>
Bijdrage BUIG budget	€ 4.614.129	€ 4.765.421	€ 151.292
Terugbetaling intertemporele middelen	€ -28.398	€ -17.817	€ 10.581
Bijdrage Wsw	€ 2.362.171	€ 2.273.520	€ -88.651
Bijdrage Beschut	€ 104.956	€ 112.867	€ 7.911
Rijksbijdrage sociale infrastructuur	-	€ 21.503	€ 21.503
Bijdrage Algemeen deel	€ 1.771.798	€ 1.859.874	€ 88.076
	€ 8.824.656	€ 9.015.367	€ 190.711

De bijdrage van de gemeente Laarbeek aan Senzer voor 2025 is € 8.824.656. De bijdrage van de gemeente Laarbeek aan Senzer in voorliggende ontwerpbegroting voor 2026 is € 9.015.367. Zie hieronder een toelichting op de verschillende bijdrages:

- Bijdrage BUIG budget (€ 151.292). De BUIG-budgetten fluctueren en de definitieve budgetten worden in het lopende begrotingsjaar vastgesteld. Deze Rijksmiddelen zetten wij één op één over naar Senzer.
- Terugbetaling intertemporele middelen. In 2026 vindt voor het laatst de terugbetaling van intertemporele middelen plaats. Dit betreft middelen die in 2016/2017 als voorschot ontvangen zijn vanuit het Rijk voor vergunningshouders en moesten worden terugbetaald.
- Bijdrage Wet sociale Werkvoorziening (Wsw) (€ -88.651). Laarbeek ontvangt Rijksmiddelen voor het aantal Wsw'ers dat in onze regio werkt. Het aantal Wsw-ers neemt af omdat er geen nieuwe instroom in de Wsw is (sterfhuiskonstructie). De Rijksmiddelen voor Wsw zetten we één op één door naar Senzer.
- Bijdrage beschut (€ 7.911). Deze Rijksmiddelen zetten we één op één door naar Senzer. Per 2026 is een wijziging van de financiering van beschut werk aangekondigd. Uitbetaling zal plaatsvinden op basis van realisatie. Senzer bereidt zich hierop voor.
- Rijksbijdrage sociale infrastructuur (€ 21.503). Gemeenten ontvangen bij de meicirculaire 2025 een extra financiële bijdrage vanuit het Rijk t.b.v. de kosten voor de banen van mensen die niet vallen onder beschut werk, maar die tijdelijk

aangewezen zijn op de infrastructuur van sociaal ontwikkelbedrijven. De hoogte van deze bijdrage is gebaseerd op het doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep. In 2025 zal de Bijdrageverordening gewijzigd worden zodat deze middelen overgeheveld kunnen worden aan Senzer.

- Bijdrage Algemeen deel (€ 88.076). Senzer heeft geen indexatie toegepast op de bijdrage aan het algemeen deel van gemeenten. Dit wordt opgevangen door het verhogen van de rentebaten en het saldo van BUIG-inkomsten en uitgaven.

Meerjarenraming 2026-2028

In de meerjarenraming daalt de totale bijdrage van € 8.934.556 in 2027 naar € 8.897.103 in 2029. De Laarbeekse bijdrage aan het algemeen deel stijgt van € 1.932.220 in 2027 naar € 2.068.919 in 2029.

Per saldo is het nadelig budgettair effect in de begroting 2026 voor Laarbeek in 2026 € 63.644, oplopend naar € 146.248 in 2029.

Vervolgstappen

Indien de raad instemt dan wordt de zienswijzebrief verzonden aan het Algemeen bestuur van Senzer. Vervolgens zal het Dagelijks bestuur van Senzer vóór 2 juli reageren op de ingediende zienswijze. Het Algemeen bestuur van Senzer zal op 2 juli de begroting 2025 en meerjarenraming 2027-2029 vaststellen.

Bijlagen (meegezonden stuk(ken), ter inzage gelegde stukken)

1. Aanbieding ontwerpbegroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029;
2. Rapportage Berenschot Resultaten Participatiewet Senzer - februari 2025;
3. Begroting 2026 GR Senzer en meerjarenraming 2027-2029;
4. Conceptbrief zienswijze van de gemeenteraad Laarbeek t.a.v. Algemeen Bestuur Senzer.
5. Concept raadsbesluit

Het college van burgemeester en wethouders,

de gemeentesecretaris van Laarbeek

de burgemeester van Laarbeek

J.W.M. van de Ven

L.A.G.P. van der Aa